

2023 NCEA Pūrongo Aromatawai

Marau	Pāngarau
Ngā Rā Aromatawai	6 - 9 Hune 2023
Te Paerewa Paetae	32412

32412: Te whakamahi pāngarau me te tauanga hei whakatutuki i ngā hiahia pāngarau o ngā pūāhua whai take.

Wahanga 1: He Tirohanga Whānui

He Tūmahi Aromatawai Pātahi te āhua o tēnei Aromatawai ā-Waho i tū ai i ngā rā 6-9 o Hune 2023.

He 90 meneti te roanga o te Aromatawai ā-Waho nei hei whakaoti mā te ākonga i tōna kura, ā, ka whakahaerehia e ngā kaiako, kaiwhakahaere rānei i taua wiki tonu. Ka mutu, e tūwhera ana te Aromatawai ā-Waho mō te wiki heoi, kia uru atu ngā ākonga o te kura ki te Aromatawai ā-Waho ki reira whakaoti ai i taua rā tonu, i mua rāno i te 5.30 karaka o te ahiahi.

Ma ngā ākonga te Paerewa nei e rumakina ana ki te reo Māori, nā reira ka uaua rawa ki ngā ākonga kāore i te ako mā te reo Māori. Mātua whakarite ngā ākonga kia waia ai rātou ki te whakamāori me te whakawhiti i ngā momo whakaaturanga pāngarau.

Wahanga 2: He kōrero mō te Paerewa

Paerewa:

Ko ngā ākonga i **whakawhiwhia** ki te tohu Paetae o te Paerewa nei:

- He mārama nōna ki te wetewete i te rapanga kia tautohu i te pāngarau.
- He mōhiotanga nōna ki te tātai i ngā momo rapanga tau me ngā paheko tau rerekē.
- E mōhio ana ki te pānui me te whakamāori i ngā tūtohi me ngā kauwhata rerekē.
- E mārama ana mehemea he pātai reo, he pātai tātai, he pātai horopaki rānei.
- E mārama ana ki te reo Māori me ngā kupu motuhake o te pāngarau.
- I tutuki pai ai ngā putanga ako 1, 2, 3 me te 4.



Ko ngā ākonga **kāore i whakawhiwhia** ki te tohu Paetae o te Paerewa nei:

- Kāore i pai te whakamāori i ngā momo tūtohi me ngā momo kauwhata, arā te tautohu i ngā tikanga o te tuaka pae-x me te tuaka pou-y.
- Kāore i whakamahi tika i ngā paheko tau mō ngā tau oti, tau-a-ira, ngā ōrau me ngā rapanga ōwehenga.
- Kāore i whakahāngai i ngā momo panonitanga āhuahanga ki ngā horopaki whai take.
- Kāore i whakahāngai me te whakawhiti atu i te āwhata inenga ki tētahi anō, hei taurira, i te mitamano ki te mitarau.
- Kāore i tātai i te tere, te tawhiti me te wā.

Te Aromatawai:

E whitu ngā Tūmahi o te Tūmahi Aromatawai Pātahi nei. Ko ngā whakautu, he whirirau, he whakautu poto rānei. Katoa ngā pātai o ngā Tūmahi e whitu e ārahi ana i te ākonga ki te eke i ngā Putanga Ako o te Paerewa nei.

E whā ngā Putanga Ako o te Paerewa nei, ā, ko ngā pātai toru tekau e hora ana i nga Tūmahi e whitu e hono ana ki Ngā Whakaaro Tukanga me Ngā Whakaaro Pāngarau i te Tukutuku Ako mō te Pāngarau. Ka mutu e hāngai ana ki ngā Tautuhinga Aromatawai ā-Waho, 2023.

Putanga 1: Te whakakaupapa i ngā pūāhua ki ngā tikanga pāngarau.

Ko te Paearu Mahi o tēnei Putanga Ako; ko te whiriwhiri i te paheko, te whakaaturanga, te taurangi, te tikanga rānei hei whakatutuki i ngā matea pāngarau, tauanga o ngā pūāhua. Ko te tekau o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Putanga Ako me ōna Paearu Mahi.

Ko ngā ākonga i **whakawhiwhia** ki te Putanga Ako nei i taea te:

- tātai i te tere ā km/h, i te tawhiti rānei
- pānui tūtohi
- tuhi takirua raupapa hei whakaatu pūwāhi
- whakamahi ahunga kāpehu.



Ko ngā ākonga **kāore i whakawhiwhia** ki tēnei Putanga Ako:

- i uaua te tātai i te tere ā km/h, i te tawhiti hoki.

Putanga 2: Te whakamahi i te pāngarau me te tauanga me te whakamāori i te whaitake o ngā urupare pāngarau me te tauanga hei whakatutuki i ngā matea o ngā pūāhua whaitake.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Putanga Ako; ko te whiriwhiri me te whakahāngai i ngā ariā tātai me ngā ariā tauanga e hāngai ana ki te pūāhua; Ko te whakamāori i te whai takenga o ngā whakaotinga, o ngā putanga, o ngā aronga ki te pūāhua. Ko te tekau o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Putanga Ako me ōna Paearu Mahi.

Ko ngā ākonga i **whakawhiwhia** ki te Putanga Ako nei i taea te:

- tātai i ngā utu katoa mā te whakarea, mā te tāpiri i te utu o ia rahinga.
- whakamāori me te pānui kauwhata rārangi
- whiriwhiri i te ōrau o tētahi huinga, te whakapiki, te whakaheke i te utu mā te ōrau rānei
- whakawhiti waeine pēnei i te manomita ki te mitarau
- tautohu i te momo panoni ki te mātāoroko.

Ko ngā ākonga **kāore i whakawhiwhia** ki tēnei Putanga Ako kāore:

- i taea te whiria te huarahi whakaoti rapanga e whai take ana
- i taea te whakawhiti atu i tētahi inenga ki tētahi anō.

Putanga 3: Te whakaaro whaitake me te whakawhitiwhiti kōrero, ā-pangarau nei, ki te reo Māori.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Putanga Ako; Ko te whakawhiti whakaaro pāngarau ki ngā kupu motuhake, ki te wetereo, ki ngā momo whakaaturanga e hāngai ana ki te pūāhua; Ko te whakawhiti whakaaro pāngarau ki ngā ara kōrero rerekē (arā, ki te reo tuhituhi, ki te reo ā-waha, ki te reo ataata, ki te hangarau hoki). E rima o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Putanga Ako me ōna Paearu Mahi.



Ko ngā ākonga i **whakawhiwhia** ki te Putanga Ako nei i taea te:

- whakamahi tikanga whakarea
- whakaheke i te utu mā te ōrau
- tautohu i ngā panonitanga ki te mātāoroko
- pānui kauwhata pou hiato.

Ko ngā ākonga **kāore i whakawhiwhia** ki tēnei Putanga Ako:

- kāore i te kaha ki te tātai kupu, ki te wetewete i ngā rapanga rānei.

Putanga 4: Te tautohu i ngā tikanga ahurea-pāpori whaitake, e noho tūāpapa mai ana ki ngā pūahua pāngarau/tauanga.

Ko ngā Paearu Mahi o tēnei Putanga Ako; Ko te whakahāngai atu, ko te tūhono atu i te pāngarau me te tauanga ki ngā horopaki ahurea-pāpori; Ko te whakapuaki i te pānga, i te whāinga rānei o te urupare pāngarau/tauanga ki ētahi pūahua; Ko te tautohu i ngā uara, ngā whakapono, ngā hononga me ngā kawenga pāpori e noho tūāpapa mai ana ki ngā pūahua pāngarau. E rima o ngā pātai e toru tekau e hāngai pū ana ki tēnei Putanga Ako me ōna Paearu Mahi.

Ko ngā ākonga i **whakawhiwhia** ki te Putanga Ako nei i taea te:

- whakamahi tikanga ōwehenga
- pānui kauwhata porohita
- tātai i te rōrahi o te poro tapawhā
- whai i ngā ahunga o te kāpehu.

Ko ngā ākonga **kāore i whakawhiwhia** ki tēnei Putanga Ako:

- i uua tana whakahāngai i ngā tikanga ahurea-pāpori whai take ki ngā pūahua pāngarau.

